

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Landsorganisationens yttrande över Förslag om ytterligare sänkt skatt på arbetsinkomster och pension

LO avstyrker både förslaget om att förstärka det ordinarie jobbskatteavdraget och förslaget om att förstärka det förhöjda grundavdraget för personer som vid årets ingång har fyllt 66 år.

Trots att rådande konjunkturläge indikerar att det under år 2025 kan finnas skäl att stimulera ekonomin via finanspolitiken är de föreslagna skattesänkningarna inte befogade av stabiliseringspolitiska skäl. Konjunkturinstitutets studier visar nämligen att skattesänkningar generellt sett har låg multiplikatoreffekt och därmed inte har samma stimulerande effekt på ekonomin som exempelvis offentliga investeringar eller ökad offentlig konsumtion.¹ Sett ur detta perspektiv vore exempelvis höjda statsbidrag till kommunerna, satsningar på arbetsmarknadspolitik eller offentliga investeringar som understödjer den gröna industriomställningen bättre prioriteringar.

LO anser inte att skatter ska användas för att öka skillnaden mellan löneinkomster och ersättningar från inkomstförsäkringar. Syftet med försäkringsersättningar är att upprätthålla en god inkomstnivå i situationer då man har oturen att inte få eller kunna arbeta och de bidrar därmed till att göra arbete lönsamt. Den aktiva arbetsmarknadspolitik bör i stället användas för att ge dem som får ersättning från sjuk- och arbetslöshetsförsäkringarna bättre möjligheter att komma i arbete och för att kontrollera arbetsviljan.

Om det råder delade meningar om vilka förutsättningar ett första jobbskatteavdrag har att påverka sysselsättningen i Sverige så bör det ändå vara oomtvistat att en förstärkning av nuvarande jobbskatteavdrag har betydligt sämre förutsättningar att göra det. Finanspolitiska rådet konstaterar i sin rapport *Svensk Finanspolitik 2024* att de ekonomiska incitamenten att arbeta är starka för de allra flesta. Rådet är därför tveksamt till om ytterligare jobbskatteavdrag får några betydande sysselsättningseffekter.

¹ Konjunkturinstitutet (2021), Finanspolitiska multiplikatorer i Sverige – ett allmänjämviktperspektiv.

LO vänder sig också emot fördelningsprofilen på den föreslagna förstärkningen av jobbskatteavdraget. Finansdepartementet visar att den ekonomiska standarden beräknas öka mest i decilgrupperna 6 – 8. De som tjänar mest på den föreslagna förstärkningen av jobbskatteavdraget, både mätt i kronor och som andel av inkomsten, har betydligt högre inkomster än en genomsnittlig heltidsmånadslön för arbetare.

Om den föreslagna förstärkningen av jobbskatteavdraget inte genomförs finns heller ingen anledning att förstärka det förhöjda grundavdraget. Detta eftersom syftet med den föreslagna förstärkningen av det förhöjda grundavdraget är att undvika en skattekllyfta mellan yngre med arbetsinkomster och äldre med pensionsinkomster som förstärkningen av jobbskatteavdraget skulle skapa.

Det är bra att det förhöjda grundavdraget gör skatten för dem som går i pension efter att de har fyllt 66 år, lik skatten för löntagare. Det är dock en stor brist att de som går i pension före den första januari det år de fyller 67 år får betala högre skatt på pensionen än vad de skulle få betala på en lika stor lön. Det skapar därmed en skattekllyfta mellan dem som kan jobba till det år då de fyller 67 år och dem som inte kan göra det.

De föreslagna skattesänkningarna kan läggas till de omfattande skattesänkningar som har genomförts under de senaste decennierna, vilket innebär att skatteuttaget som andel av BNP – skattekvoten – har minskat med över 8 procentenheter sedan år 1990.² LO ser med oro på att omfattningen av de föreslagna skatteförändringarna, i det närmaste 10 miljarder kronor, skulle innebära försämrade möjligheter att långsiktigt finansiera offentliga åtaganden.

LO anser att beskattningen av förvärvsinkomster bör reformeras så att jobbskatteavdraget, det särskilda grundavdraget för pensionärer samt skattereduktionen för sjuk- och aktivitetsersättning ersätts med en ny statlig skattereduktion lika för alla former av förvärvsinkomster. Ett sådant avdrag bör av fördelningsskäl inte omfatta höga inkomster, utan trappas av. En sådan reform skulle göra skattesystemet mer enhetligt, mer rättvist och skulle bidra till en jämlikare fördelning av disponibel inkomst i befolkningen.

Med vänlig hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Johan Lindholm

Anna-Kirsti Löfgren
Handläggare

² Enligt SCB:s preliminära uppgifter var skattekvoten 41,4 procent år 2023.